

11.5.2026 г.

X изх. № 1-848 / 11.05.2026.

Деловодство НСОРБ

Signed by: ADELINA ASENОВА К

ДО

КМЕТОВЕТЕ НА ОБЩИНИ

ПРЕДСЕДАТЕЛИТЕ НА

ОБЩИНСКИ СЪВЕТИ

Относно: Уреждане на ползването на физкултурните салони в общинските училища за осъществяване на извънкласна дейност от спортни федерации, спортни клубове и клубове за масов спорт

УВАЖАЕМИ ГОСПОЖИ И ГОСПОДА,

С настоящото писмо бихме искали да привлечем вниманието Ви към нерешен с години проблем, касаещ отдаването под наем на **физкултурни салони и спортни помещения в училищата на спортни клубове, федерации и организации за масов спорт в извънучебно време.**

Вероятно повечето от Вас споделят от собствен опит: **голяма част от физкултурните салони в общинските училища стоят заключени в часове, в които могат да бъдат полезни.**

След края на учебния ден, както и в събота и неделя, децата нямат достъп до физкултурните салони. Лицензираните спортни клубове и организациите за масов спорт, които биха могли да запълнят тези часове с качествена тренировъчна дейност, нямат ясна и сигурна правна основа да ползват физкултурните салони в общинските училища. А директорите, които се опитват да намерят практически изход, действат в правна несигурност.

Това положение не е резултат на отрицателна нагласа - нито от страна на директорите, нито от страна на общините. То е резултат на законодателна непълнота, съчетана с натрупана административна инерция и е назрял моментът то да се промени.

- **Какво е текущото положение?**

Физкултурният салон в общинското училище е част от имот - публична общинска собственост. Общината е собственик на имота, директорът на училището управлява предоставеното му общинско имущество по силата на Закона за предучилищното и училищното образование (ЗПУО). Законът за общинската собственост (ЗОС) в чл. 8, ал. 3 делегира на всеки общински съвет

правомощието да определи реда за отдаване под наем на тези имоти. Приходите от наема по силата на чл. 293 ЗПУО постъпват в бюджета на учебното заведение.

Част от общините са включили в наредбите си по чл. 8, ал. 2 ЗОС ред по чл. 8, ал. 3 ЗОС за отдаване под наем на помещения в учебните заведения. В тези общини директорите действат с нормативна опора, процедурата е предвидима и приходите постъпват в бюджета на институцията.

Тук обаче нерядко се открива друг проблем - уредбата е създадена преди години, без да е съобразена с реалните нужди на спортните клубове и без да съдържа ясни критерии за избор на ползватели и изисквания към тяхната квалификация. Резултатът е процедура, която съществува на хартия, но не работи пълноценно в полза на детския спорт.

В други общини липсва уредба на реда по чл. 8, ал. 3 ЗОС. Директорите там действат единствено на основание чл. 293 ЗПУО - без ясна процедура, без критерии за избор на ползватели и без правна защита. Някои от тях отдават физкултурните салони по установена практика от години, добросъвестно и в интерес на децата. Други не ги отдават изобщо под наем - не защото не искат, а защото действат в условия на правна несигурност.

И в двата случая крайният резултат е един и същ: физкултурният салон не работи на пълен капацитет в полза на местната общност.

- **Защо промяната си заслужава?**

Финансово погледнато, всеки час, в който салонът е отдаден под наем на спортен клуб, носи реални средства в бюджета на училището. При разумно организиран режим тези средства могат да покрият разходите за консумативни разходи в часовете на ползване, да финансират текущия ремонт на самия салон и на спортното оборудване в него, да осигурят поддържането на хигиената след тренировките. Практиката показва, че при правилно организиран наемен режим, физкултурният салон може реално да се самоиздържа - без допълнителна тежест за общинския бюджет, а напротив - като източник на ресурс за самото училище.

Социално погледнато, ефектът е може би още по-значим. Децата получават достъп до организиран спорт в непосредствена близост до дома и училището - без да пътуват, без допълнителни разходи за родителите. Клубовете, на които е логично да се даде приоритет при разпределяне на часовете, обичайно са именно тези, чиито деца учат в същото училище. Това е най-прекия начин, по който общината може да инвестира в детския спорт, без да разходва допълнителни средства.

Важно е и изискването към качеството. Училищният салон следва да се отваря само за клубове и организации, чиито ръководители на занимания притежават съответната спортно-педагогическа квалификация - диплома за завършено висше

образование в областта на спорта или лиценз за инструктор в съответната дейност. Това е гаранция, че децата, влизащи в салона след края на учебния ден, са под ръководството на подготвен специалист.

Всяка местна общност има своята специфика и своите приоритети, а местното самоуправление е именно способността да се намират собствени отговори на общи предизвикателства. Споделяме обаче наблюдението, че там където нещата работят, общинският съвет е приел ясни правила, уреждащи реда за отдаване под наем на помещения в учебните заведения, при спазване на изискванията на ЗОС и ЗПУО, с разпределяне на отговорностите и правомощията между кмета на общината и директора на учебното заведение.

- **Съвместна работа на институциите за осигуряване на ясна правна рамка**

На 15 април 2026 г. служебният министър-председател г-н Андрей Гюров със своя заповед създаде Междуведомствена работна група под ръководството на г-н Димитър Бербаков - съветник на министър-председателя по въпросите на младежта и спорта. На работната група, включваща представители на Министерството на образованието и науката, Министерството на младежта и спорта и НСОРБ, беше възложена задача да разработи общи правила за използване на физкултурните салони в държавните и общинските училища за извънкласна спортна дейност.

В изпълнение на поставената задача, в рамките на мандата на служебния кабинет **участниците в МРГ разработиха препоръки към директорите на учебните заведения, които ще бъдат ползвани от следващата учебна година.** Препоръките ще бъдат отправени към Регионалните управления на образованието, а чрез тях - към директорите.

НСОРБ от своя страна пое ангажимент да насърчи кметовете и общинските съветници да предприемат промени в местните наредби там, където има необходимост.

Във връзка с гореизложеното, Ви препоръчваме:

1. На общините, в чиито наредби по чл. 8, ал. 2 ЗОС липсва ред по чл. 8, ал. 3 ЗОС - да обмислят включването на уредба със следното минимално съдържание:
 - директорът предлага имота за включване в годишната програма за общинската собственост, която се приема с решение на общинския съвет;
 - кметът на общината със заповед открива и насрочва търг/конкурс;

- общинска комисия с участие на представител на институцията, определен от директора, провежда търга/конкурса;
 - директорът сключва договора със спечелилия кандидат в качеството на управляващ предоставения имот по чл. 12, ал. 1 ЗОС и представляващ институцията по чл. 29, ал. 1 ЗПУО;
 - директорът изпраща копие от договора на кмета на общината и го публикува на интернет страницата на институцията;
 - имотите се отдават под наем само за дейности, съвместими с образователния процес и само в часове извън учебното разписание;
 - пренаемането е забранено;
 - договърът съдържа клауза за едностранно прекратяване от директора на училището при нужда от имота за образователни цели;
 - договърът съдържа клауза за ежегодно актуализиране на конкретните часове за ползване на физкултурните салони – с оглед промените в учебното разписание за всяка следваща учебна година.
2. На общините, в чиито наредби по чл. 8, ал. 2 ЗОС е налице уредба съгласно чл. 8, ал. 3 ЗОС, препоръчваме да проверят дали тази уредба съдържа изискване за провеждане на търг или конкурс при отдаване под наем, включително за почасово ползване, има ли директора на институцията роля в процедурата и в какво се изразява тази роля, и при необходимост да актуализират уредбата си в тези насоки.
3. При уреждане на реда по чл. 8, ал. 3 ЗОС следва да се **определи изрично кръга на допустимите ползватели на физкултурните салони и да се конкретизират изискванията към тях**. Препоръчваме да се зложат следните изисквания, гарантиращи качеството на спортната дейност с деца и ученици в наетите помещения:
- Спортни занимания и тренировъчна дейност може да се организират и провеждат от спортни организации – лицензирани спортни федерации, спортни клубове, членове на лицензирани спортни федерации и спортни клубове по чл. 17, ал. 2 от Закона за физическото възпитание и спорта (ЗФВС);
 - Спортни занимания и тренировъчна дейност се осъществяват от треньорски кадри, вписани в Регистъра на треньорските кадри по чл. 9, ал. 1, т. 4 ЗФВС;

- Тренъорските кадри могат да провеждат спортни занимания и да осъществяват тренировъчна дейност само по вида спорт, по който са вписани в Регистъра на тренъорските кадри по чл. 9, ал. 1, т. 4 ЗФВС.
4. Приходите от наем постъпват в бюджета на училището по силата на ЗПУО и не е необходимо това да бъде изрично уреждано в наредбата по чл. 8, ал. 2 ЗОС.

Отварянето на физкултурните салони в общинските училища за организиран детско-юношески спорт след учебните часове ще превърне вече съществуваща, изградена с обществени средства инфраструктура в реален ресурс за местната общност - вместо да стои заключена, тя ще носи здраве за децата, приходи за училищата, видим резултат за родителите и ще облекчи общинския бюджет.

Като се надяваме, че общите ни усилия ще допринесат за създаване на реални условия за развитие на детско-юношеския спорт по места, оставам

С уважение,

11.5.2026 г.

Силвия Георгиева
Изпълнителен директор